

Voorzitter: J. van Hoorn (GL)

Namens de raad: T. van de Vendel (GL), R. Gierkink (PvdA), A. Poelstra (D66), W. Pechler (PvdD), R. Staijen (Stadspartij), T. Havinga (VVD), K. de Groot (S&S), E. Bernabela (PvhN), K. Blauw (PVV)

Namens het college: M. Wijnja (wethouder)

Namens de griffie: S. van Erp

Hunze

00:15:44

Voorzitter: Goedemiddag, welkom bij deze meningsvormende sessie over het raadsvoorstel definitief ontwikkelkader en uitvoeringsplan Hunze. Er hebben zich geen sprekers gemeld voor deze sessie, dus we kunnen gelijk beginnen. In het kort houdt dat in, zoals u gewend bent, dat we het vandaag in twee termijnen gaan doen. De eerste termijn is uitsluitend voor politieke vragen zonder interrupties. We hebben in totaal 60 minuten, dus dat houdt in dat u per fractie drie minuten spreektijd heeft, exclusief interrupties. Daarnaast heeft het college in totaliteit ook nog tien minuten spreektijd.

00:16:17

Voorzitter: Ter herinnering doen we het spreken uiteraard via de voorzitter, ik ga ervan uit dat ik daar zo nu en dan ook een opmerking over zal maken. Politieke vragen zijn niet hetzelfde als technische vragen, dus daar zal ik u bij het stellen van technische vragen aan herinneren. Voor de eerste termijn wil ik even inventariseren wie van u een politieke vraag heeft voor het college. Ik zie een drietal vragen, of drie en een half. Dat zullen we dadelijk wel zien. Ik begin bij mevrouw De Groot, Student en Stad.

00:16:51

mevrouw de Groot (Student en Stad): Voorafgaand aan mijn politieke vraag heb ik ook nog gevraagd aan u, voorzitter. Mijn pasje ligt beneden. Zal ik die eerst ophalen zodat ik mijn vraag dan aan het einde van het rondje stel? Dat moet wel, toch? Mijn naam staat nu niet in beeld.

00:17:03

Voorzitter: Het is inderdaad wel zo netjes. Ik kijk ook even naar de techniek of het wellicht ingevoerd kan worden. Ik begin inderdaad dan even aan die kant met de politieke vragen. Laten we dat doen. Mevrouw Poelstra, D66?

00:17:17

mevrouw Poelstra (D66): Dank u wel, voorzitter. Ik vroeg me af, met name om de waterkwaliteit te borgen, of er genoeg capaciteit gecombineerd is tussen waterschap en de gemeente om er volop op in te zetten, de Hunzeloop schoon en van goede kwaliteit te houden en aan de kaderrichtlijnen voor water te voldoen? Mocht het zo zijn dat het waterpeil verhoogd wordt en dat bijvoorbeeld problemen in tuinen met zich meebrengt, is daar dan ook een compensatiefonds voor?

00:17:51

Voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even naast u of er een halve of hele vraag is. Nee. We gaan naar de overzijde, de heer Staijen van Stadspartij 100 procent voor Groningen.

00:17:59

de heer Staijen (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank, voorzitter. Ik heb twee vragen. Allereerst wordt het plan aangekondigd als een definitief uitvoeringsplan, maar verder gaat het alleen over grote lijnen. Ieder deeltraject moet nog wel een keer uitgewerkt worden, meestal als er in een bepaald gebied al ingrijpend gewerkt gaat worden. Er moet dan per project gekeken worden of dit er op een manier inpast. Mijn vraag is of die deelprojecten op dat moment nog weer terugkomen naar de raad zodat we in detail iets meer van dit plan kunnen leren als we instemmen.

00:18:32

de heer Staijen (Stadspartij 100% voor Groningen): Het tweede punt gaat over de kosten. De hele raming op het prijspeil van vorig jaar is nu 65 miljoen, exclusief de dure dingen zoals sanering en grondverwerking. Een klein deel komt uit het grondcompensatiefonds en voor de rest gaat men hopen op subsidies van onder andere de NPG en Nij Begun. In hoeverre vallen dit soort projecten binnen de voorwaarden van die mogelijke subsidies? Van Nij Begun is bijvoorbeeld nog helemaal niet bekend wat de voorwaarden van de gelden worden. Dat was het,

00:19:06

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw De Groot, Student en Stad.

00:19:09

mevrouw de Groot (Student en Stad): Mijn tweede vraag sluit aan bij de eerste vraag van de heer Staijen. In het raadsvoorstel wordt aangegeven dat de financiële haalbaarheid van projecten onder druk kan komen te staan wanneer zij een gedeelte van hun middelen moeten in gaan zetten voor het herstel van de Hunzeloop. Is de keuze om hier per project geld aan te besteden en de hoogte hiervan een collegebevoegdheid of komt hier telkens ook een voorstel over naar de raad? Ik sluit me aan bij de heer Staijen. Ik heb nog een andere vraag. We hebben begrepen dat er bij de toekomstige vergunningverleningen voor bijvoorbeeld nieuwe bouwwerken in de loop van de Hunze nu nog geen rekening wordt gehouden met deze loop en het potentieel terugbrengen hiervan. Waarom niet? Is het in de praktijk mogelijk dat er bijvoorbeeld een nieuw bedrijfspand wordt gebouwd en dat we over tien jaar, wanneer het gebied misschien ontwikkeld wordt, erachter komen dat het superhandig was geweest als het gebouw vijftien meter naar links was geplaatst om de Hunze een plek te geven? Kunnen we dat niet voorkomen en daar nu al een beetje rekening mee houden? Dank u wel.

00:20:11

Voorzitter: Dank u wel. Ik kijk kort naar mevrouw Blaauw. We gaan over naar de beantwoording van het college. Wethouder Wijnja.

00:20:23

wethouder Wijnja: Dank u wel, voorzitter. Ik moet de eerste vraag van D66 zo nog even opzoeken, dus ik ga even van achter naar voren als u het goed vindt, voorzitter. Laat ik beginnen met de opmerking die de Stadspartij en Student en Stad maken. We hebben dat ontwikkelkader juist gemaakt om in latere stadia de kansen mee te

nemen in projecten. Het voorbeeld wat Student en Stad net schetst is precies de reden waarom we dat ontwikkelkader maken, om dat soort dingen te voorkomen. Op het moment dat je het integrale kader niet hebt, is het net afhankelijk van toeval of een projectleider die het misschien weet dat je daar wel of geen rekening mee houdt. Het maken van dit ontwikkelkader zorgt ervoor dat we rekening kunnen houden met het hele gebied.

00:21:22

wethouder Wijnja: Het maken van een ontwikkelkader en een uitvoeringsplan voor de eerste vijf jaar... We hebben nu een plan gemaakt met wat we aan zien komen of welke kansen er zijn voor de komende vijf jaar, dus laten we dit een voorlopig uitvoeringsplan noemen. Het is niet in beton gegoten, het kan zijn dat er dingen veranderen en dat er zich nieuwe kansen voordoen. Het kan zijn dat er bijvoorbeeld vertraging opkomt, dat staat ook ergens in de stukken. Als dat aan de orde is, komen we met een geüpdatete versie van het uitvoeringsplan. Elke keer als iets in uitvoering gaat, zal dat over het algemeen onderdeel zijn van een bredere ontwikkeling. Als daar financiering voor nodig is, komen we daarover terug bij de raad. Het antwoord op de vraag of dat nog hier terugkomt bij deelprojecten is ja.

00:22:10

wethouder Wijnja: Het kan natuurlijk wel zo zijn dat het een stukje is van een bredere ontwikkeling, dat zeg ik er ook gelijk bij. We moeten daar met zijn allen wel scherp op zijn, maar dat komt via de raad. Onze inschatting is dat we, juist omdat we dit ontwikkelkader nu vaststellen en meenemen in alle toekomstige ontwikkelingen, er juist rekening mee kunnen houden op het moment dat er ergens een bedrijfspand komt te staan. We kunnen het dan bijvoorbeeld vijftien meter de andere kant op zetten. Het ging ook even over de raming. We moeten nu natuurlijk een inschatting maken op basis van wat we weten en wat het eventueel zou kunnen kosten, maar de realiteit is ook dat we niet zo ver vooruit kunnen zien dat we dat helemaal goed kunnen inschatten. We doen dat zo goed als mogelijk. Wat we ook hebben gezegd, is: als we dit perfect zouden willen doen als gemeente, kost dat dusdanig veel geld en capaciteit dat we eerlijk moeten zijn over dat we dat als gemeente niet kunnen regelen.

00:23:13

wethouder Wijnja: Als je kijkt naar de doelstellingen van dit project, het terugbrengen van de Hunzeloop, is het dusdanig breed dat er veel verschillende partijen zijn die daar ook belang bij hebben. We denken dat het bij uitstek een project is wat in aanmerking komt voor verschillende projecten. Het klopt dat een aantal financieringsstromen die de heer Staijen noemt helemaal niet uitgekristalliseerd zijn. Het is ook niet gezegd of dat de stromen zijn waar we gebruik van maken, maar het is vooral om aan te geven hoe wij van plan zijn om de puzzel ongeveer te gaan leggen. We kijken bijvoorbeeld naar dat soort financieringsstromen. Hoe dat uiteindelijk land, daar komen we nog op terug. Daar komen we in de loop van de tijd achter.

00:24:01

wethouder Wijnja: Er was een vraag over de capaciteit. Dat is de komende jaren heel belangrijk, dus dat is een terechte vraag. Het waterschap heeft meegedacht bij het ontwikkelen van dit kader en hebben aangegeven dat zij het beheer overnemen op

het moment dat de Hunze gereed is. Dat is natuurlijk één van de belangrijke elementen die we geregeld moeten hebben. Er was ook een vraag over het moment dat er compensatie nodig is. We hebben dat niet nu al geregeld, maar het is natuurlijk wel een aandachtspunt wat we meenemen. Mocht dat aan de orde komen, dan moeten we kijken naar een oplossing. Tot zover.

00:24:49

Voorzitter: Dank u wel. Volgens mij heeft u alle vragen beantwoord vanuit de eerste termijn. We kunnen het tweede termijn aftrappen voor uw onderlinge debat. Wie van de fracties wil als eerste het woord? De heer Pechler, Partij voor de Dieren?

00:25:00

Voorzitter: Dank, voorzitter. Als Partij voor de Dieren zijn we erg blij met dit ontwikkelkader en uitvoeringsplan van de Hunze. Er is de afgelopen jaar jaren al veel over gesproken en het is fijn om te zien wat er de komende jaren concreet gaat gebeuren om de loop van de Hunze weer meer terug te brengen in ons landschap en de aanvullende waarde die dit heeft voor onze inwoners, ecologie en biodiversiteit. Het is fijn om in het inspraakrapport ook te zien dat de reacties vanuit de omgeving overwegend zeer positief zijn. De voorgestelde gefaseerde aanpak, waarbij geplande ruimtelijke ingrepen worden gebruikt als koppelkans om de Hunze te herintroduceren, kan op onze steun rekenen. Als we een enorme zak met geld hadden gehad, hadden we het natuurlijk liever nog sneller gerealiseerd. We doen nu als gemeente samen met onze partners al wat mogelijk is en daar zijn we blij mee. We zijn ook blij om te lezen dat de Hunzezone zelf niet verder ingevuld zal worden met allerlei recreatie en toeristische trekpleisters. Juist dit gedeelte, waar de natuurwaarde het hoogste is, verdient het om rustig te blijven. Op de plekken waar we nieuwe natuur gaan creëren, zal ruimte voor recreatie ook minder de reeds aanwezige flora en fauna bijten. Tot zover, voorzitter.

00:26:03

Voorzitter: Dank u wel. Voordat we overgaan naar de volgende spreker wil ik u op de spreektijden attenderen. Student en Stad heeft twee minuten en tien seconden over. De Stadspartij 100 procent voor Groningen heeft nog twee minuten en D66 tweeënhalf. Als u allen het voorbeeld van de heer Pechler volgt, zie ik geen grote problemen. Het lijkt me echter wel goed dat u het even weet. Wie wenst het woord? Zo gaat het wel heel snel. Mevrouw Poelstra, D66.

00:26:36

mevrouw Poelstra (D66): Dank u wel, voorzitter. Het streven om de Hunze in haar oude glorie te herstellen is voor ons wel een wens. We hebben daar in het verleden wel aandacht voor gevraagd, samen met andere partijen. We danken Thies Dijkhuis natuurlijk ook voor zijn volhardendheid en vooruitstrevende blik op dit gebied. Het is mooi dat de Hunzezone is behouden en de rivier weer eer aan gedaan kan worden. We zijn blij dat de Hunze straks weer kan meanderen en water op kan slaan voor tijden van droogte. In deze huidige tijd van klimaatproblemen denken we dat dit een heel mooi project is. Het is een belangrijke klimaatmaatregel voor een goede waterhuishouding, en ik zou ook extra aandacht willen vragen voor de waterkwaliteit daarin.

00:27:22

mevrouw Poelstra (D66): Het idee van het uitgebreide parklandschap vinden we ook

erg mooi. Ik zie wel spanning tussen recreatie en biodiversiteit, daar moeten we goed naar blijven kijken. We moeten zorgen dat er ook gebieden blijven waar het wild mag blijven groeien zoals het is. We zijn wel een uitdijende stad, mensen worden gezond. Ik las vanochtend in de krant dat dokters vaker een ommetje voorschrijven in plaats van een geneesmiddel, dus wat dat betreft moet die ruimte daar ook wel zijn. De zak met geld zou mooi zijn geweest, maar we moeten het hier nu mee doen. Ik vind het wel een hele verstandige keuze dat we dat als onderdeel van de projecten doen.

00:28:03

mevrouw Poelstra (D66): Mijn vraag was of we daar als raad steeds in worden meegenomen, maar daar ben ik wel van overtuigd. De gelden blijven natuurlijk wel iets waar we met zijn allen goed op moeten blijven letten. Uiteindelijk zijn er ook nog wel vraagstukken over hoe je de participatie vorm gaat geven. Niet alleen de raad, maar ook de omwonenden, bijvoorbeeld. Er moet aandacht zijn voor de bomen die nu op de Hunzedijk staan, denk ik. Als de tuinen wel gaan onderlopen, moeten we daar goed naar kijken en de gesprekken aan blijven gaan. Als laatste punt zou ik willen meegeven dat water en bodem hier vooral sturend moet zijn. We moeten de waterkwaliteit en biodiversiteit waarborgen.

00:28:56

Voorzitter: Dank u wel. U weet wat ik ga vragen. De heer Staijen, Stadspartij 100 procent voor Groningen.

00:29:01

de heer Staijen (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u, voorzitter. Dit is een langgekoesterde wens, het zat zelfs al in het groenplan van een paar jaar terug. De stad kan veel meer water en groene gebieden gebruiken, vooral nu de klimaatomstandigheden 's zomers steeds warm en droger worden. Koeltezones zijn er nog altijd te weinig. Deze Hunzedelen zijn ook goed inzetbaar als waterberging bij stortbuien en als buffering van regenwater om het op een fatsoenlijke wijze te hergebruiken. We spraken daar een paar weken geleden ook al over. Voorzitter, het totale project is opgedeeld in ongeveer tien deelgebieden, dus dat zijn veel puzzelstukjes. Gelukkig staat bij ieder puzzelstukje, zoals D66 ook al opmerkte, dat het samen met omwonenden en belanghebbenden uitgewerkt wordt. Dat is voor mijn partij nog altijd een heel belangrijk punt.

00:29:54

de heer Staijen (Stadspartij 100% voor Groningen): Voorzitter, stromend water is essentieel in dit verhaal, zowel om leven in dat gebied te krijgen, maar ook om het er te houden. In veel deeltrajecten is dat wel mogelijk, maar dat is wel heel afhankelijk van de peilaanpassingen en de waterschappen. Ik zit zelf in een bestuur, dus ik weet hoe moeilijk het is om een pijl aan te passen en hoe lang dat duurt. Het traject passeert ook een aantal oude stortlocaties, en daar is het waterpeil heel erg kritisch en meestal niet aan te passen. Ik ben op dat gebied ervaringsdeskundige, ik woonde naast de stort van Woltersum dat gesaneerd is.

00:30:35

de heer Staijen (Stadspartij 100% voor Groningen): In principe gaan we een aantal hele grote infrastructurele barrières kruisen, zoals Winschoterdiep, het Eemskanaal en de ringweg. Een totale doorstroming van Drenthe is vrijwel onmogelijk en alleen met heel veel geld te realiseren. We zien het dus op dit moment zeker nog niet als

een reële optie. Tot slot, voorzitter, is het een heel mooi plan dat de stad heel goed kan gebruiken. In delen is het ook heel goed betaalbaar en uitvoerbaar. Mijn fractie maakt zich wel zorgen over de betaalbaarheid van het totaal. De wethouder deelt die zorgen ook, maar heeft mogelijke trajecten om dat op te lossen. Wat wij erg twijfelachtig vinden, is dat het risico er is dat ook gewone projecten die toch al moeten hierdoor veel duurder worden en onder druk komen te staan. Dat is een extra punt van aandacht. Dank u wel.

00:31:32

Voorzitter: Bedankt. Ik vermoed dat dit niet voor interruptie is maar voor woordvoering. De heer Van de Vendel van GroenLinks.

00:31:36

de heer Staijen (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u, dat is helemaal correct. Ik wil graag verder gaan met deze lofzang. Van GroenLinks is dit ook een lang gekoesterde wens die we in vervulling zien gaan. De oude stromende structuur van de Hunze weer terug in de stad is een verhaal over terugkijken naar de historische cultuur en het ontstaan van deze gemeente zoals we mooi hebben kunnen lezen, maar ook vooral van vooruitkijken naar meer rust, ruimte, natuur en groene structuur in de stad. We kunnen er dan beter van genieten, zowel mens als dier en alle natuur. We zijn ongelooflijk blij met dit mooie en gedetailleerde plan, het is echt een verrijking voor de gemeente.

00:32:15

de heer Staijen (Stadspartij 100% voor Groningen): We hopen dat er meer van dit soort mooie plannen met deze opzet zullen volgen, waarbij we door middel van de natuurlijke ontwikkeling van de stad veel nadruk kunnen leggen op de ontwikkeling van groen. Het is een hele moeilijke opgave om dit grote project te realiseren. Dit zou ook een goede opzet zijn om de gemeentelijke ecologische structuur meer te verankeren, dus daar zijn we erg blij mee. We kunnen niet genoeg benadrukken dat het van enorm belang is om dit goed te verankeren in de Omgevingswet zodat het ook echt uitgevoerd gaat worden. We hopen hier snel zoveel mogelijk resultaten van te zien. Dat iedereen die ons hiervoor geld mag geven net zo enthousiast mag worden als dat wij dat zijn. Dank u wel.

00:33:00

Voorzitter: U bedankt. Mevrouw De Groot, Student en Stad.

00:33:04

mevrouw de Groot (Student en Stad): Ik neem de positieve woorden over Het terugbrengen van de Hunzeloop is een hele mooie manier om middels het terughalen van de geschiedenis naar het heden bij te dragen aan de uitdagingen van vandaag de dag, zoals een veranderend klimaat, hittestress en gewone stress. Het is mooi dat er goede reacties op dit plan zijn binnengekomen. De wethouder verwoordde het al heel mooi in het ontwikkelkader, want in een stad die aan het groeien is, moet ook het groen meegroeien. Daar zijn wij het heel erg mee eens. Groningen biedt een thuis voor een toenemen het aantal mensen die in toenemende mate behoefte hebben aan buitenlucht, natuur en ontspanning. Zoals D66 al aanstipte, is het een lastige balans tussen ongerepte flora en fauna die bijdraagt aan de biodiversiteit en plekken voor onze inwoners om te recreëren. Dat is een terecht punt uit één van de inspraakreacties, het is terecht dat hier met zorg naar wordt

gekeken. Wat onze fractie betreft is het ook zonde als het resulteert in weinig tot geen nieuwe belevingsplekken waar men samen, actief of minder actief, kan genieten van de groene omgeving. Aan dit soort plekken hecht mijn fractie veel waarde.

00:34:15

mevrouw de Groot (Student en Stad): Een ononderbroken voet- of fietspad langs de Hunze lijkt ons een prachtig plan. Zo verbinden we onze stad nog meer met onze ommelanden en vice versa. Het lijkt me daarentegen door de gefragmenteerde aard van het hele project best een uitdaging om dit in dezelfde Hunzestijl vorm te geven. Ik hoop dat het mooi lukt. Tenslotte bestaat er in dit plan ook wel een spanningsveld met de bedrijventreinen die in het gebied van Hunzeloop vallen. Het verwerken van groen in deze terreinen is mooi voor het oog en ook fijn voor de werkende mensen die daar doorheen kunnen lopen. Het past bij onze ambities, maar de Hunze moet onze schaarse bedrijventerreinen niet op gaan slokken, want we kampen al met tekorten in ons aanbod. Ook daar is balans gepast. Tot zover.

00:35:06

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Gierkink, PvdA.

00:35:09

mevrouw Gierkink (PvdA): Bedankt. Als we toch bezig zijn met de lofzang, neem ik het ook graag over. Het is alweer ruim een jaar geleden dat mijn fractiegenoot Irene en ik samen in de vroege ochtend door de Hunzezone liepen waar de rivier de Hunze en haar omgeving nog volledig intact zijn. Terwijl we daar liepen hoorden we de stem van de Hunze in onze koptelefoon. We hoorden het verhaal van Thies Dijkhuis, de laatste boer van Euvelgunne. D66 haalde hem ook al even aan. Dankzij hem bestaat het stukje geschiedenis, het stukje groen dat helemaal ingeklemd is in een opgerukte stad wat ik daarvoor niet eens kende. Dat zegt denk ik ook wel iets over hoe we de Hunze nu nog beleven. Dankzij hem bestaat dat nog. Door zijn strijd is de Hunze hier behouden en hebben we een voorproefje van wat we in de toekomst verder kunnen verwachten in andere delen van onze gemeente als de Hunze eenmaal volledig hersteld is.

00:36:05

mevrouw Gierkink (PvdA): Het herstel kost nogal wat, en daarom zijn we heel erg blij met de manier waarop het college dit wil vormgeven, juist met die projectmatige aanpak waardoor de kosten niet te veel op onze begroting drukken. We zijn daar heel erg positief over. We zijn tevreden over de cofinanciering die daarin gerealiseerd kan worden. Ook zijn we erg tevreden over de manier waarop er wordt samengewerkt met alle partners van het Groninger Landschap. Volgens mij is hun inzet hiervoor ontzettend mooi en mogen we hen hier ook voor bedanken. Het enthousiasme van de bedrijven, verenigingen en terreinen die langs de Hunze zitten, geven het project een extra kans van slagen. Dat is niet alleen goed voor de ecologie, het opvangen van water en het klimaat in het algemeen, maar ook voor de leefbaarheid van onze gemeente. Juist in de wijken in het Oosten, waar ontzettend veel gebouwd wordt en gaat worden, is het mooi dat we meer groen gaan toevoegen op deze manier. Als we dat gedaan hebben, kunnen we in het Oosten van de gemeente genieten van de sfeer die we nu al in de Hunzezone hebben, met als kers

op de taart het bezoekerscentrum in de oude boerderij van Thies Dijkhuis. Dank u wel.

00:37:21

Voorzitter: U bedankt. Ik had het woord beloofd aan de heer Van Jaarsveld van het CDA.

00:37:24

de heer Van Jaarsveld (CDA): Dank, voorzitter. Na alle lof heb ik een kritische schijnbeweging en daarna een hervatting van de lof, want 65 miljoen is wel een heleboel geld. Met het ravijnjaar op komst, de forse knip op onze gemeentefinanciën, is het een doel voor ons om voorzichtig te zijn met dit soort monsterramingen. De wethouder ziet kans op externe financiering, dat is fijn. We gaan de projecten wat meeverzwaren, maar ruimtelijke projecten gaan ook veel geld kosten. Ik vraag de wethouder - compleet overbodig, want dat zal ze wel doen - om daar kritisch naar te kijken en niet te veel verzwaring op projecten in te gaan passen. We zouden willen zeggen dat dit voor het CDA misschien geen langgekoesterde wens is, maar wel een prachtige ontwikkeling die we hier zien gebeuren. Voor het overige gemakshalve sluit ik me aan bij de woordvoering van Student en Stad met het vraagstuk flora en fauna versus verblijf. Dit was het.

00:38:37

Voorzitter: We houden het hierbij. De heer Havinga, VVD.

00:38:40

de heer Havinga (VVD): Dank u wel, voorzitter. Als VVD staan we ook achter dit plan. Het heeft praktische voordelen, er zijn er al veel benoemd. Het is recreatief en historisch. Ik heb nog geen tegenargument gehoord over waarom we dit niet zouden doen. We staan er volledig achter, het plan is in onze ogen gedegen en realistisch. Het is mooi om dingen op te delen in projectgebieden, zeker omdat de gebieden nogal verschillen. Het loopt van bedrijventerreinen tot aan open gebieden en bewoonde gebieden. Het is mooi om te zien dat we daar differentiatie in maken en kijken hoe we dat met de financiering doen. Ik kan me best voorstellen dat projectontwikkelaars in bewoonde gebieden ook belang hebben bij het terugbrengen van dit stukje rivier, want dit maakt het natuurlijk aantrekkelijker en mooier. We vinden het mooi om te zien dat het zo gedaan is. We hebben nog een kleine kritische nota om mee te geven, ook voor in de deelplannen straks, aan de hand van de inspraaknota die ik zag. Sla er niet in door. Laten we dit mooi terugbrengen, maar zorg er wel voor dat de gebieden eromheen wel kunnen ontwikkelen. Leg niet allemaal bouwplannen vast over dat een gebouw er op een bepaalde manier uit moet zien of bepaalde kleuren moet hebben. We moeten wel blijven bouwen en dat mag er ook anders uitzien. Dat was het.

00:39:56

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Bernabela, Partij voor het Noorden?

00:40:01

mevrouw Bernabela (Partij voor het Noorden): Dank u wel, voorzitter. Onze goedkeuring kan het plan ook krijgen. Het herstelplan is een mooi en groot project wat veel toevoegt aan de gemeente. Het geeft ruimte aan meer water en natuur en dat zal bijdragen aan het woongenot en de ecologische waarde. Het is natuurlijk een

heel groot plan met veel gebieden die erin mee worden genomen. De inspraak is ook goed meegenomen, zoals we hebben kunnen lezen. De recreatie zou beperkt blijven, dus gelukkig wordt de natuur daar dan niet door verstoord. Kortom, het is een prima plan dat past binnen ons partijprogramma. Groningen is meer dan alleen de stad, en zo komt er een meer evenredige balans tussen stad, platteland en het groen. Het komt de leefbaarheid alleen maar ten goede. Een goede samenwerking tussen het waterschap en de gemeente is daarbij ook belangrijk, zoals al eerder werd genoemd om het water mooi schoon te houden. De inwoners kunnen ook meehelpen om het mooi te maken. Dat was het.

00:41:11

Voorzitter: Bedankt, ik kijk tot slot in de richting van mevrouw Blauw. Mevrouw Blauw, PVV.

00:41:18

mevrouw Blauw (PVV): Dank u wel, voorzitter. Het is op zich een mooi plan, maar wij zijn toch wat kritischer en hebben ook minder lofzang. De vraag is of wij hier als PVV zoveel prioriteit aan alle verduurzamingsplannen in het kader willen geven. Dit plan kost 65 miljoen, en dan is dit nog niet eens het volledige herstel van de oude loop van Hunze. Dit geld hebben we niet zelf en dat geven we ook toe. Het moet allemaal uit andere potjes komen. Wij zien ook de zin 'dit betekent wel dat dit tot de verzwaring van deze projecten kan leiden en de financiële haalbaarheid van projecten daarmee onder druk kan komen te staan'. Deze zin lijkt te suggereren dat er rekening mee wordt gehouden dat de genoemde veranderingen zullen leiden tot meer uitdagingen en hogere kosten voor projecten. Dit kan op zijn beurt de financiële haalbaarheid van deze projecten in gevaar brengen, wat weer gevolgen heeft voor de bijdrage van die projecten aan de financiering van het Hunzeproject als geheel. Het is dus belangrijk om de mogelijke gevolgen te evalueren en tijdig te bepalen hoe deze veranderingen de projecten kunnen beïnvloeden. Misschien moeten er dan prioriteiten worden gesteld. Het vervangen van de Gerrit Krol brug en de realisatie van de woningbouwlocaties Hooge Hunze, Driewegsluis en Hunzetoren, daar kunnen we achter staan. De andere plannen, zoals het verduurzamen van Driebond, de Stektuin en het klimaatbos, zijn wat ons betreft geldverspilling. Dit geldt ook voor de windmolens bij de Rode Haan. De klimaatadaptatie is zeer kostbaar. Waar wij ook al eerder op gewezen hebben en zelfs een motie over hebben ingediend, is de netcongestie van al deze bedrijventerreinen. Hier zij we raadsbreed ook mee bezig.

00:43:01

Voorzitter: Voordat u verder gaat, heeft u een interruptie van mevrouw Gierkink van de PvdA.

00:43:07

mevrouw Gierkink (PvdA): Ik ben wel benieuwd of de PVV het ook geldverspilling vindt om de kwaliteit van leven in onze gemeente te verbeteren, want dat is wat er gebeurt door de toevoeging van al dat groen.

00:43:17

Voorzitter: Mevrouw Blauw.

00:43:18

mevrouw Blauw (PVV): Nee, dat vinden wij geen geldverspilling. Wij zitten meer op

de verduurzaming en klimaatadaptatie. Het gaat dan om de klimaatplannen, de hele energietransitie en de verduurzamingsplannen in dit plan. Daar zijn wij op tegen, niet de leefbaarheid. In 2025 moeten alle bedrijven verduurzamen en moeten ze boven een bepaald aantal vierkante meter zonnepanelen gaan plaatsen. Dit gaat leiden tot verdere netcongestie van het stroomnetwerk. Dit geldt ook voor de aanleg van de windmolens bij de Rode Haan. Je moet het overschot aan stroom wel kwijt kunnen, anders overbelast je het stroomnet. Het Van Starckenborgh Kanaal is natuurlijk wel van belang, aangezien die een economische slagader is die is aangesloten op Friesland en het IJsselmeer. Het herstel van de Gerrit Krol brug en het verbreden van de vaargeul is een essentieel economisch belang. Wat ons betreft halen we al die verduurzamings- en klimaatonzin uit het plan en zorgen we voor een betaalbaar plan. Dat was het even.

00:44:21

Voorzitter: Dank u wel. Ik was net van plan om te zeggen dat we er een gemoedelijke sfeer in hadden gehouden gedurende de inbreng, maar ik ga de wethouder toch vragen om te kort reageren op uw aller inbreng. De wethouder.

00:44:33

wethouder Wijnja: Dank u wel, voorzitter. Als ik u alleen maar hoeft te bedanken voor alle lofuitingen en we vervolgens naar huis kunnen, kan dat niet waar zijn. Laat ik even beginnen met een korte reactie op mevrouw Blauw namens de PVV. Op zichzelf is het natuurlijk geen verrassing dat hoe het college aankijkt tegen bepaalde ontwikkelingen en wat daarin verstandig en nodig is voor onze inwoners en onze gemeente verschilt van hoe de PVV dat ziet. Dat is ook prima. Er is één ding dat ik wel mee wil geven, want de stelling 'als je het er maar uit sloopt kost het minder' bestrijd ik echt. Als het over klimaatadaptatie of water gaat en we weten wat er gebeurt en dat we daar niet op ingericht zijn... Als je niks doet, is dat ongelooflijk duur. Niet alleen in euro's, maar ook in leefkwaliteit.

00:45:31

wethouder Wijnja: In het uitvoeringsplan wordt er samengewerkt met een aantal bedrijventerreinen. Er zijn ongelooflijk veel bedrijven in deze gemeente die deze opgave ook zien. Die zien dat bedrijventerreinen enorm versteend zijn en willen daar graag iets aan doen. Het mooie van dit plan is juist dat we niet pas na gaan denken over iets op het moment dat een project zich voordoet. We denken nu al na over dit hele vraagstuk en wat we daarmee willen. Wat is de richting en het kader? Een koppelkans is een beetje een vervelend woord, maar het is wel waar. Het zorgt ervoor dat we op het moment dat er iets aankomt gelijk rekening kunnen houden met dit element, om daar de goede dingen in te doen en dat slim te doen. Wat ons betreft is dat het ontzettend waard en is het ook heel erg nodig.

00:46:23

wethouder Wijnja: Dank voor alle complimenten. Weet dat de mensen die hier ongelooflijk hard aan gewerkt hebben ook meeluisteren, dus die komen bij hun terecht zoals het hoort. Het is goed om daar even expliciet aandacht voor te hebben. Ik denk dat alle elementen van waarom dit een geweldige ontwikkeling is wel door de verschillende fracties mooi naar voren zijn gebracht. De spanning die er op sommige punten zit, zien wij ook. Ik ben het helemaal eens met iedereen die zegt dat er goede

inspraakreacties zijn gekomen. We hebben daar inderdaad wat mee gedaan, dus dat is denk ik helemaal terecht. Dat is een aandachtspunt en dat blijft ook zo.

00:47:05

wethouder Wijnja: Als het even over de financiering gaat... Het CDA weet dat ik het nogal druk heb met de financiële toekomst van de gemeente. Wat zo mooi is aan dit plan is het feit dat we vooruitkijken en een kader neerleggen. Het biedt mogelijkheden om slimmer en flexibeler om te gaan met financieringskansen. Als er één ding is wat gemeenten moeten doen in deze tijd, waar we enorme tekorten op ons af zien komen, is ervoor zorgen dat we flexibeler en wendbaarder worden. We moeten proactief kunnen inspelen op dingen die gebeuren, want stil gaan zitten en niks doen is ook geen optie als je kijkt naar de opgave waar we allemaal mee te maken hebben. Als wethouder financiën ben ik erg blij met dit soort ontwikkelingen, omdat het bijdraagt aan onze wendbaarheid. Tot zover, voorzitter.

00:48:05

Voorzitter: U ook bedankt. Hiermee zijn we ook aan het einde gekomen van deze meningsvormende sessie. Ik verwacht niet dat het storm zal lopen met amendementen en moties, maar ik ga het u allen toch vragen. Zijn er nog fracties die een motie of amendement overwegen? Het gaat niet met moties en amendementen door naar de raad. Ik dank u allen voor uw tijd, nog een fijne dag.